



Алеко Константинов

Оcupațiunea Bulgariei de la
armata noastră

Да ма ритне турчин с кован богуш –
нейсе-не, ами то циганин със съдран цървул!...

Господин редакторе,

Един приятел, пристигнал от Румъния, успял да се снабди с някои секретни документи по окупацията на България от румънските войски. Мисля, че ще изпълним един патриотически дълг към българския народ, ако дадем гласност на тия във висша степен важни и сериозни документи. Нашата участ, както ще се убедите от нижеследующето, е вече решена: *Finis Bulgariae!*¹... Нека всякой българин бяга, гдето му видят очите.

Ето документите с български превод:

МОБИЛИЗАЦИЯ НА ОКУПАЦИОННИЯ КОРПУС

Конфиденциална телеграма до Главното интендантско управление.

Разпоредихме се да се запрети изнасянието на пуйки и пуйчи пера из границите на Велика Румъния, защото перата са нужни за екипированието на един корпус храбри куркани², предназначен да окупира и въведе европейски ред в дивата България. Съберете по реквизиционен начин петстотин кола сено и слама и вържете на всякой войник на десния крак по едно снопче сено и на левия – снопче слама, за да могат; да разпознават кой е десният и кон е левият им крак, защото – за срам на римското ни произхождение – нашите храбри куркани, а също и доробанците³ и до ден днешен не мотат да усвояват тази премъдрост. Аз не мога да разбера защо нашите храбри войници изглеждат винаги като разпасали; погрижете се бе, джанъм, да им купите по-солидни пояси, за да не им падат гашите. Срамота! Колкото за мамалига – недейте се грижи, защото в България има много папушой⁴, особено ако почнем окупирането от Видин и надолу към Рахово. Днес дадох заповед на всичките военни капелмейстери да съчиняват нови маршове за предстоящите ни победи. „Леля кускуртейка верди“⁵ ще се изхвърли вече из репертоара, защото почва да остарява и не е достатъчно войнствена песен. Тодорика е

1. *Finis Bulgariae* (лат.) – край на България.

2. *Куркан* (рум.) – пехотинец.

3. *Доробанц* (рум.) – опълченец, жандармерист.

4. *Папушой* (рум.) – царевича.

5. *Леля ку скуртейка верди* (рум.) – жената със зеленото контошче.

назначен за капелмейстер на първия окупационен полк.

ДИСПОЗИЦИЯТА

Окупационните действия не ще мотат да се наченат по-рано от замръзването ма Дунава. Наистина, ний имаме силна флота, но Дунавът е тесен, па българите са диви, па и круповските топове не се шегуват, та... по-добре флотата ни да се прибере към Кюстенджа. Видинската крепост ще я оставим настрана. Дявол ти знае тези диваци: току-виж, че изпъкнал пак някой Узунов⁶ и иди търси после где е бил град Калафат. Видин сам ще се предаде от страх, на и освен това в целия окръг едва ли има един чист българин, всички са румъни. Благоразумието и тактиката ни диктува и с Русчук да не се шегуваме много-много: как се е случила тази проклета Левенттабия⁷ тамам срещу нашето Гюргево... Затова се установихме на следующата диспозиция: двайсет батальона куркани, украсени с внушаващи ужас пуйчи пера, ще преминат Дунава по леда, срещу Рахово. Разбира се, че ще се вземат всевъзможни мерки, да не би да се издавят нашите власи накрая... Една част от тая армия ще остане в Рахово, да краде царевица и кокошки; другата част ще се отправи към Плевен, да заеме редута Гривица⁸. Туй, второто движение, ще се държи в най-строга тайна, да не би да дойде до ушите на Осман паша. Припомнете си, че когато попитали Осман паша: „Истина ли е, че румъните превзели Плевен?“ – той отговорил: „Когато вратата е отворена, всяка свиня може да си пхне зурлата...“ Третият част от окупационния корпус ще се отправи по ломското шосе за София. Всичките ханчета по това шосе се съдържат от власи-цинцари и нашата несъкрусима армия ще марширува с развети знамена, като по бреговете на славната Дъмбовица⁹. За да се избегне всяко сражение пред София (*Al dracului bulgari!*¹⁰ Кой знае какво може да се случи...), ще се пратят в авангард стотина девиси с къси фусти. Дивите българи ще се заплеснат в девичите, а в това време нашата храбра армия ще се вмъкне през Курубаглар¹¹ в София – и

6. *Узунов* – Атанас Узунов (1860–1887), български офицер, ръководител на отбраната на Видин по време на Сръбско-българската война (1885).

7. *Левенттабия* – възвишение край Русе, където в миналото са разполагани подразделения на българската армия.

8. *Гривица* – село край Плевен, където по време на Руско-турската освободителна война румънски части са водили успешни сражения с турците.

9. *Дъмбовица* – река, която минава през Букурещ.

10. *Al dracului bulgari* (рум.) – дяволски българи.

туйто! Всичкото това движение е толкова съобразно с военната наука, щото Генералният щаб не е нито мислил за друга евентуална диспозиция: например, какво трябва да се прави, ако диваците, вместо да се заплеснат във *fetele noastre cele frumoase*¹², вземат, че ги разместят из подобающите заведения, и сами се укрепят в грандиозните естествени позиции, които окръжават омразната им столица... (*Lasa, frate, nu spune!*¹³). Но надяваме се, че това няма да се случи: кои ли чужденци не са омайвани от нашите хубавици, та и тези диваци да не се прехласнат...

От София остава само да протегнем ръка на нашите братя румъни в Македония. Султанът не се сеща даже отгде ще дойде ударът.

Вторият окупационен корпус ще настъпи през Добруджа. От Арабтабия¹⁴ хоп – в Силистра; от Силистра хоп – в Шумен; от Кюстенджа хоп – във Варна и свършено! Русите не можаха да превземат с бой тия места, но те с нас ли ще се сравняват?

Останалата част от България, разбира се, ще се предаде сама. Нам ще благоприятствува най-главно страхът, който сме вселили в сърцата на българите. Като им поменеш само куркан или доробанц, космите им настръхват. Наплашили се! Се *spui, frate, armata noastra!*...¹⁵ То една паника, един страх юдейски ще обземе тия диваци, че всичко ще хвърлят, па ще бягат. Отсега чуваме, готвили се да се изселват от страх в Маджарско.

Напред, прочее! Вий, храбри генерали Стоянеско, Стойческо, Драганеско, Богданеско, Пенческо, вий, прями потомци на славните римски пълководци, поведете непобедимата армада към слава и величие; на върховете на вашите сабли виси бъдущата велика Втора римска империя. Напред! Света Мамалига да ви е на помощ! Съ трайска цяра румуняска!¹⁶

Господин редакторе, че тя каква ще стане тая работа! Не е ли време да офейкаме? Окупацията приближава. Ако одобрявате моето намерение, аз бих ви препоръчал да преместим редакцията в Сабатка¹⁷ или в

11. *Курубаглар* – турско наименование на местността Лозенец (днес квартал в София).

12. *Fetele noastre cele frumoase* (рум.) – нашите хубави момичета.

13. *Lasa, frate, nu spune* (рум.) – остави се, брате, не думай!

14. *Арабтабия* – укрепление наблизо край Силистра, разположено източно от града; направено още от турците, по силата на Берлинския договор то остава в границите на България, но румънците, възползвайки се от Сръбско-българската война, го превзели.

15. *Се spui, frate, armata noastra* (рум.) – какво говориш, брате, нашата войска.

16. *Съ трайска цяра румуняска!* (рум.) – да живее Румъния!

Будапеща. А?

София, 24 юний 1895 г.

БЕЛЕЖКИ

Освободителната война на България¹⁸ („Знаме“, г. I, бр. 91 от 26 юли 1895 г., с подпис: Алеко Константинов.

Фейлетонът е написан по повод опитите за намеса във вътрешните работи на България след убийството на Ст. Стамболов през юли 1895 г. Редица чужди вестници, между които и някои вестници от съседна Румъния, неоснователно твърдят, че този терористичен акт бил извършен по внушение на Русия. Западноевропейската дипломация, опасявайки се от едно по-тясно сближение между България и Русия, започнала да крои планове за окупирането на нашата страна с помощта на румънски войски под предлог да се възстановява редът, защото българите вече били дали доказателства, че са неспособни сами да се управляват, защото тази държава висяла като дамоклев меч над европейския мир и т.н. Във връзка с това били извършени съответните сондажи с румънския княз Карол и с министър-председателя Петре Карп. За съжаление, някои среди в Румъния се поддали на провокациите на западната дипломация и наистина в тази страна се заговорило за предстоящата окупация на България от румънски войски. Редица вестници дали място на материали, съдържащи различни намеци, нападки и закани по адрес на България, а столичният ежедневник „Универсул“ дори напечатал специална статия под надслов „Освободителната война на България“ (г. XIII, бр. 164 от 14/26 юли 1895 г., с. 2, кол. 2). Чрез своя фейлетон Алеко Константинов отговаря достойно на тези закани.

КРАЙ

17. *Сабатка* – друго название на град Суботица (днес в Югославия); преди 1918 г. градът се е намирал в пределите на Австро-Унгария.

18. *Освободителната война на България* (рум.) – окупирането на България от нашата войска.

Сканиране, разпознаване и последна редакция: NomaD, 24 март 2008 г.

Публикация:

Алеко Константинов. Съчинения, т. 2. Изд. „Български писател“, С., 1989.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5595>]